

Varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjaukset

Sivistyslautakunta 24.09.2024 § 68
284/12.08.00.00/2024

Valmistelija: varhaiskasvatusjohtaja

Kaikilla alle kouluikäisillä lapsilla on oikeus varhaiskasvatukseen, vaikka lasten vanhemmat tai toinen vanhempi olisi kotona. Tätä kutsutaan subjektiiviseksi oikeudeksi varhaiskasvatukseen. Koululaiset eivät ole varhaiskasvatuslain mukaisen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden piirissä

Vuorohoidon järjestämisestä varhaiskasvatuksessa on säädetty varhaiskasvatuslaissa 504/2018 § 13.

Vuorohoitoon ei ole subjektiivista oikeutta, vaan tarve arvioidaan aina tilannekohtaisesti. Sitä tarjotaan vain molempien vanhempien, puolisoiden tai yksinhuoltajan päätoimisen työn, opiskelun tai yötyöstä johtuvan levon aikana.

Sonkajärven sivistyslautakunta on kokouksessaan 5.5.2020 päättänyt, että Sonkajärven kunta järjestää myös pienille koululaisille eli 1.- 2. luokkalaisille vuorohoitoa vanhempien vuorotyöhön perustuen ja jos heillä ei ole muuta mahdollisuutta järjestää lasten hoitoa. Koululaisten vuorohoito perustuu tarkkaan tarveharkintaan varhaiskasvatuksen ammattilaisten toimesta.

Sonkajärven sivistyslautakunta on kokouksessaan 16.11.2021 päättänyt varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjauksista. Käytäntö on osoittanut, jotta vuorohoidon linjaukset vaativat täsmennyksiä. Vuorohoidon käytännöissä on epäselvyyksiä, jotka voivat saattaa asiakasperheet eriarvoiseen asemaan.

Suurin tarve varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjausten täsmentämiselle koskee koululaisten loma- aikojen hoitoa. Linjaamaton käytäntö kunnassa on ollut, että koululaisten loma- aikoina vuorohoitoa tarvitseville 1. ja 2. luokkalaisille koululaisille on tarjottu varhaiskasvatuksessa vuorohoidon lisäksi myös normaalia päiväaikaan tapahtuvaa varhaiskasvatusta. Käytäntö saattaa kunnan 1. ja 2. luokkalaisten koululaisten perheet epätasa- arvoiseen asemaan ja siksi tarkoituksenmukaista on rajata koululaisten loma- aikojen hoito koskemaan ainoastaan vuorohoitoa.

Ehdotus uusista varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjauksista on lähetetty lautakunnan jäsenille esityslistan oheismateriaalina.

Päätösesitys

Varhaiskasvatusjohtaja:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Sonkajärven varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjaukset käyttöön otettaviksi 1.1.2025 alkaen seuraavin täsmennyksin:

- Vuorohoitoon ei ole subjektiivista oikeutta, vaan tarve arvioidaan aina tilannekohtaisesti. Sitä tarjotaan vain molempien vanhempien, puolisoiden tai yksinhuoltajan päätoimisen työn tai opiskelun vuoksi. Lapsi voi olla vuorohoidossa huoltajan yövuoron jälkeen huoltajan tarvitseman lepoajan.
- Vanhempien vapaapäivät, lomapäivät ja sairauspäivät eivät oikeuta vuorohoidon käyttöön. Tarvittaessa näinä päivinä lapsi voi tulla päiväaikaiseen varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuspäivät ovat lapselle

hyvin kuormittavia ja sen vuoksi vanhempien on

huolehdittava lapsen riittävästä vapaa- ajasta. Lapsen edun mukaista on, että vanhemman vapaa- ja lomapäivät ovat myös lapsen vapaapäiviä.

· Varhaiskasvatustilain mukaan lapsen varhaiskasvatusoikeus päättyy, kun hän saavuttaa perusopetuslain mukaisen oppivelvollisuuden. Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta myös sitä vanhemmille lapsille, mikäli erityiset olosuhteet sitä vaativat.

· Sonkajärvellä tarjotaan vuorohoitoa varhaiskasvatusoikeuden päättymisen jälkeen sonkajärveläisille koululaisille toimintavuodeksi kerrallaan 1.8. alkaen kevätlukukauden loppuun saakka. Ehtona on, että vuorohoidon tarve on ao. lukuvuoden aikana säännöllistä ja toistuvaa.

· Vuorohoitopaikkaa ei myönnetä, jos hoidon tarve on pelkästään koululaisten syys-, joului-, talvi- ja kesälomilla. Koululaisilla ei ole subjektiivista oikeutta päiväajan varhaiskasvatukseen. Sen vuoksi koululaiselle tarjotaan koululaisten loma- aikoina ainoastaan vuorohoitoa (vuorohoidon tarve alkaa ennen klo 6.00 tai päättyy klo 17 jälkeen).

Asian käsittely: keskustelun aikana Laura Heiskanen esitti, että koululaisille tarjottavan loma-ajan vuorohoito linjaus kirjattaisiin seuraavalla tavalla:

· Vuorohoitopaikkaa ei myönnetä, jos hoidon tarve on pelkästään koululaisten syys-, joului-, talvi- ja kesälomilla. Koululaisilla ei ole subjektiivista oikeutta päiväajan varhaiskasvatukseen. Sen vuoksi koululaiselle tarjotaan koululaisten loma- aikoina pääsääntöisesti vuorohoitoa (vuorohoidon tarve alkaa ennen klo 6.00 tai päättyy klo 17 jälkeen).

Lautakunta yksimielisesti kannatti Laura Heiskasen esitystä.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta yksimielisesti päätti hyväksyä Sonkajärven varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjaukset käyttöön otettaviksi 1.1.2025 alkaen seuraavin täsmennyksin:

· Vuorohoitoon ei ole subjektiivista oikeutta, vaan tarve arvioidaan aina tilannekohtaisesti. Sitä tarjotaan vain molempien vanhempien, puolisoitten tai yksinhuoltajan päätoimisen työn tai opiskelun vuoksi. Lapsi voi olla vuorohoidossa huoltajan yövuoron jälkeen huoltajan tarvitseman lepoajan.

· Vanhempien vapaapäivät, lomapäivät ja sairauspäivät eivät oikeuta vuorohoidon käyttöön. Tarvittaessa näinä päivinä lapsi voi tulla päiväaikaiseen varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuspäivät ovat lapselle hyvin kuormittavia ja sen vuoksi vanhempien on

huolehdittava lapsen riittävästä vapaa- ajasta. Lapsen edun mukaista on, että vanhemman vapaa- ja lomapäivät ovat myös lapsen vapaapäiviä.

· Varhaiskasvatustilain mukaan lapsen varhaiskasvatusoikeus päättyy, kun hän saavuttaa perusopetuslain mukaisen oppivelvollisuuden. Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta myös sitä vanhemmille lapsille, mikäli erityiset olosuhteet sitä vaativat.

· Sonkajärvellä tarjotaan vuorohoitoa varhaiskasvatusoikeuden

päättymisen jälkeen sonkajärveläisille koululaisille toimintavuodeksi kerrallaan 1.8. alkaen kevätlukukauden loppuun saakka. Ehtona on, että vuorohoidon tarve on ao. lukuvuoden aikana säännöllistä ja toistuvaa.

· Vuorohoitopaikkaa ei myönnetä, jos hoidon tarve on pelkästään koululaisten syys-, joul-, talvi- ja kesälomilla. Koululaisilla ei ole subjektiivista oikeutta päiväajan varhaiskasvatukseen. Sen vuoksi koululaiselle tarjotaan koululaisten loma-aikoina pääsääntöisesti vuorohoittoa (vuorohoidon tarve alkaa ennen klo 6.00 tai päättyy klo 17 jälkeen).